

Minnesanteckningar KLARA granskarmöte 2017-02-08

Datum: 2017-02-08

Tid: klockan 11.30-18.00

Plats: Jönköping

Närvarande

Maria Aveskogh	Uppsala universitet
Helén Frankzén	Region Kronoberg
Heléne Lindholm	Högskolan i Skövde
Samuel Lorentzson	Chalmers tekniska högskola
Javid Miakhel	Nordic Port
Ann-Christin Nilsson	Region Skåne
Kristina Orselius	Linköpings universitet
Belinda Pannagel	Karolinska insitutet
Jenny Rosell	Region Skåne
Magnus Strand	Landstinget i Blekinge
Catarina Strandroth	Region Jönköpings län (ordförande)
Cecilia Sundelin	central granskare (sekreterare)
Leif Svanblom	Kungliga tekniska högskolan

§1 Mötets öppnande och presentation av deltagare

Catarina öppnade mötet och hälsade alla välkomna. En kort presentationsrunda följde.

§2 Föregående mötesanteckningar (2016-12-06)

- Uppföljning av gulgranskare beställd, kommer att genomföras under våren av Cecilia.
- Diskussion om arkivering av produkter med mindre ändringar. Vid mötet 2016-12-06 kom granskningsgruppen fram till att vi inte behöver arkivera en produkt då leverantören konfirmerat att inget är ändrat i produkten, ändringen gäller i dessa fall endast SDB pga. nya lagstiftningen. Skriv även in en kommentar. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen. Diskussionen fördjupas eventuellt på nästa möte.
- Diskussionen kring KLARA-id 8118 och 139389 (glidslem) ej märkningspliktiga produkter. Vad gäller för hela databasen? Ska årsstämman ta ett övergripande beslut om vad som ska läggas in i systemet eller ska det skötas mer lokalt? Ska vi skapa en helt ny färg? Frågan ska diskuteras i systemutvecklingsgruppen och styrelsen. Båda grupperna är informerade.
- Frågan om olika typer av Delta-Cast stödförband inför behandling av frakturer. Ej märkningspliktiga. Liknande produkter som används inom Folktandvården som inte är märkningspliktiga ligger kvar i systemet, en del med nya SDB som anger ”medicinteknisk produkt”. Även Delta-Castprodukterna får vara kvar så länge.
- Frågan om kemikalieförteckningen när man väljer att få med organisationens egna ogranskade produkter kommer alla färger utom grön med. Punkten finns nu med på systemutvecklingsgruppens bruttolista.
- Granskargruppen önskade även kunna söka ut alla gula UTOM de som har taggen ”Engelskt SDB”. Punkten finns nu med på systemutvecklingsgruppens bruttolista.

- Diskussion kring hur många produkter en gul- respektive gröngranskare behöver granska per år för att få vara kvar som granskare. Diskussionen fortsätter efter vårens uppföljning av gulgranskarna. Som exempel nämndes att man på Karolinska institutet förlorar sin granskarbehörighet om man inte granskat alls på sex månader.

§3 Information från styrelsen

- KLARA årsmöte är den 14/3 i Stockholm. Med eventuell eftermiddagsaktivitet, mer information kommer.
- Nu är vi totalt 26 medlemmar i KEF. De två som gick med senast var Uppsala läns landsting och Linnéuniversitet. Medlemmen SP har tillsammans med Innventia och Swedish ICT gått samman i RISE, Research Institutes of Sweden.
- Fråga från styrelsen till granskningsgruppen: Formuleringen "Ej listad produkt" när man ska lägga till en ny produkt i databasen behöver ändras pga. alltför många missförstånd bland användarna. Förslag till omformulering: "Produkten finns inte i databasen, tryck här (förslag)". Inom Region Skåne är man intresserad av att hela den delen av inventeringssidan (även texten i nästa steg när man vill skapa en helt ny produkt) ska gå att ändra och göra individuell för varje medlem. Catarina skickar båda förslagen till NP.
- Hur gör man om man har antikroppar för att slippa inventera alla olika varianter? Tips från Kristina O bifogas anteckningarna.
- Cecilia Sundelin är tillbaka som central granskare (från och med januari 2017).

§4 Information från central granskare (Javid Miakhel 2016, Cecilia Sundelin 2017)

Från Javid Miakhel:

- Information om skiljetecken mellan R-fraser och H-angivelser. Exempelvis H360FD eller H360fd regleras med minustecken som det är nu. Viktigt att veta: Bindestreck som avskiljare mellan fraser fungerar inte längre. Samtliga fraser avskiljs nu ENDAST med kommatecken. Minustecknet i H360fd ska fortfarande användas. Cecilia uppdaterar instruktionen.
- Ska en gulgranskare kunna ändra status från gul till röd? Diskussion fortsätter på nästa granskarmöte.
- Vid överpilning av SDB följer även historiken även med, se KLARA-id 164913 som exempel. Produkt skapad 2016 med historik från 2013. Har det någon betydelse? Diskussion fortsätter på nästa granskarmöte.
- Hygieniska gränsvärden: TGV-värdet försvinner, då det inte längre är aktuellt i lagstiftningen. Vad händer med de tidigare TGV-värdena som skrivits in? Javid kollar upp det innan värdet plockas bort.
- Om man lägger till ett SDB för en kitkomponent på det nya sättet syns det inte i historiken. Laddar man upp på vanligt sätt syns det i historiken. Javid stämmer av frågan med Lennart till nästa möte.
- Gällande KLARA-id 58649, kit från Merck. Farligt innehåll, men märkningen har försvunnit och nu finns ett intyg i stället. Produkten i detta fall innehåller DMSO.

Återkoppla alltid till leverantören i dessa fall så att vi får korrekt information i KLARA.

- Förtydligande: Alla SDB ska sparas som pdf-filer i systemet.
- Förtydligande: Ingen information följer längre med vid ersättning (från den produkt som blir ersatt).

Från Cecilia Sundelin:

- Uppdatering av granskningsinstruktion. Ny granskningsinstruktion kommer under våren. Granskningsgruppen gick igenom de förslag som gruppen samlat på sig, se separat bilaga med de uppdateringar som föreslogs. Det är fortfarande möjligt att skicka förslag på uppdateringar till Cecilia, senast 28/2.
- Uppföljning av slutgranskare pågår och resultatet kommer att redovisas på nästa möte.
- Uppföljning av gulgranskare blir senare i vår.
- Under hösten kommer det att bli både en gul- och en slutgranskarutbildning. Intresseanmälan kommer under februari. Fundera om ni har några som kan vara intresserade av utbildning.
- Uppdatering av kontaktlistorna på KEF:s hemsida. Skicka uppdateringar till Cecilia om ni har.

§5 Information från mötesdeltagarna

- Belinda Pannagel, Karolinska institutet: Inventering pågår på KI.
- Region Skåne (Jenny): Kommer att arbeta med allmänt KLARA-underhåll och riskbedömningar framöver. Även titta mer på kemikalier i upphandlingar.
- KTH: Inspektion från Arbetsmiljöverket som bad om en lista på alla kemikalier, varav flera saknade SDB. Arbetsmiljöverket kommer på återbesök.
- Region Kronoberg: Inventering avslutad. Hade utbildningar för nya inventerare under december.
- Linköpings universitet: Inventering pågår. Användarna blir bättre och bättre, många produkter som skickas till Kristina finns redan i KLARA.
- Uppsala universitet: Berättade om "Återbruksprojektet Segerstedt" för att återanvända möbler inom universitetet. Marias kontor ska flytta till ett annat hus. Kemikalieutbildningar pågår. Utbildning i streckkodshantering kommer i mars.
- Landstinget i Blekinge: Går nu in i inventeringsperiod. Utfasning och riskbedömning diskuteras. Landstinget ställer höga sociala/etiska krav vid upphandling. Ställer krav på att leverantören har koll på sina underleverantörer. Gör även studiebesök för att titta på produktionskedjan.
- Region Skåne (Ann-Christin): Inventering pågår januari-februari.
- Javid (Nordic Port) märker av inventeringsperioderna och arbetar mycket med riskbedömningsmodulen. Granskar en del.
- Chalmers tekniska högskola: KLARA-dag med fokus på inventering och riskbedömning planeras. Anders Thorén inbjuden. Inventeringsperiod maj-aug. Har anställt en till på miljöavdelningen.
- Högskolan i Skövde: Inventering på gång. Har skaffat SAMSYN, något som säkerhetschefen är mycket nöjd med.

- Region Jönköpings län: Den obligatoriska inventerarutbildningen har gett bra resultat. De som inte gått utbildning har blivit borttagna ur systemet. Catarina är nöjd med den nya miljöchefen. Regionen är nu certifierade enligt uppgraderat miljöledningssystem.

§6 Granskningsfrågor från kvalitetssamordnare Catarina Strandroth

- Från systemutvecklingsgruppen: Ska vi ta bort rutan för intervallvärde under ingående ämne? Granskningsgruppen tycker att det är ett bra förslag. Catarina kontaktar NP.
- För allas information: Leverantören Lahega Kemi kommer att byta namn till Tellus.

§7 Föranmälda frågor från granskarna (anmäls senast 30/1 till Cecilia)

Karin Sonesson 20170102:

- 1) En del kitföretag uppdaterar sina SDB ofta, t.ex. DiaSorin. Under en kort tidsperiod har man flera gånger uppdaterat blad för två vanliga ämnen, ProClin och natriumazid, som ingår i ett stort antal kit (50-100 stycken). Jag föreslår att vi funderar på om vi kan jobba lite smart. Kan man t.ex. länka, eller i kommentarsrutan för ett kit hänvisa till ett KLARA id för ett ingående ämne med registrerat SDB? T.ex. för kitet med KLARA id 158 485 (LIAISON® 1,25 DIHYDROXYVITAMIN) i vilket ProClin används. Skulle man kunna hänvisa till registrerat SDB för aggregerat ämne ProClin med KLARA id 110167? Under punkt 1.1 ser man hur många produkter/ kit som påverkas av en säkerhetsdatabladuppdatering. Tyvärr kan jag nog inte komma till vårens första granskningsmöte men jag hoppas att de som deltar kan fundera på mitt förslag. Kanske finns det något ännu bättre sätt att uppdatera de ingående ämnena i kit?

Svar: Granskningsgruppen svarar tyvärr nej. Det kommer inte att gå att hänvisa till ett annat KLARA-id/SDB så länge kitets leverantör inte har uppdaterat sitt eget SDB med den nya klassificeringen av aktuell komponent/ämne.

- 2) Karolinska sjukhuset och Karolinska institutet har gemensamma arbetsmöten för gulgranskare. Under det senaste mötet diskuterades hur kvalitetsnivån för en registrering ska ändras pga. brister i CLP-klassificeringen. Exempel, man får ett nytt säkerhetsdatablad med CLP-klassificering för de flesta kitkomponenterna, dock ej alla. Enligt regelverket ska leverantör kontaktas för ett korrekt säkerhetsdatablad med komplett CLP-klassificering för alla komponenter. I väntan på ett korrekt SBDB alternativt att man inte lyckas få tag på ett sådant ska kvalitetsnivån justeras. En del ansåg att den gröna produkten skulle bli röd andra, t.ex. jag anser att den ska bli gul. Vad anser du, mötet? Fråga gärna om du inte förstår min fråga. Det är viktigt att svaret är genomtänkt. Kan tyvärr inte återfinna KLARA-id för exemplet.

Svar: Om produkten är grön och har gamla SDB, går det bra att den är grön till dess att leverantören skickar SDB. Skriv gärna in en kommentar om att leverantören är kontaktad för uppdaterade SDB. Om det handlar om en ny produkt ska alla kitkomponenter ha SDB för att kunna bli grön. Cecilia mailar Karin för att se om hon kan återkomma med aktuellt KLARA-id.

- 3) Påminnelse från Karin: Vid filtrering "innehav CMR-ämnen" upptäcktes att en CMR-klassificerad produkt inte filtrerades ut. Kitet Preciset Lp(a) Gen.2 med KLARA id 136275. Felet beror troligtvis på att gröngranskare missat att aggregera ingående komponenter. Man har istället nedtecknat dem i rutan innehåll. Kan du påminna mötet om att man måste aggregera alla farliga och märkningspliktiga komponenter till en produkt och blandning. Om man inte gör det kan vi inte använda KLARA för att söka, ta reda på och kontrollera om våra verksamheter hanterar hälsovådliga ämnen!
Svar: Tack för påminnelsen!

Andreas Resar 20170112:

- 1) Önskemål om att gulgranskare ska kunna lägga till leverantör på slutgranskade produkter. Vad tycker ni?
Svar: Det går att göra direkt i inventeringsverktyget, under "Annan".
- 2) Statusen bedömd utformades ju som jag förstår det efter att användare först skulle skapa/inventera dem, och granskare sedan skulle bedöma dem. Därmed är regel för denna status skapad så att de inte ska synas i sökningar, inte ens inom egen organisation. För organisationer som vår, som inte tillåter användare att skapa egna poster, blir det då lite problem när det gäller egna blandningar (blandningar som skapats inom organisationen, kräver således inte att SDB ska finnas). Vi granskare får en förfrågan från en användare att skapa en post för egen blandning, men har inget val annat än att lämna denna post i status ogranskad efter det att vi gått igenom dem. Vi kan inte göra dem bedömda eftersom de då de inte kan hittas av användaren, och vi kan inte göra dem befintliga eftersom det inte finns SDB för dem. Ser dumt ut att de är röda/ogranskade när de egentligen är bedömda av en granskare, och posterna är även sårbara för att tas över av andra granskare som kanske gör om dem eller ersätter dem. Finns det någon lösning där man kan göra poster för egna blandningar tillgängliga för användare, men ändå ha en status som visar att de är bedömda? Skulle man t.ex. kunna ändra regeln så att produkter med status bedömd syns i sökningar som görs i den organisation som posten skapats i?
Svar: Frågan tas till systemutvecklingsgruppen. Cecilia skickar Maggans synpunkter på Andreas förslag till Catarina. Granskningsgruppen diskuterade också om det kan vara upp till varje medlem att bestämma vad som ska gälla för de egna bedömda produkterna.

Margaretha Åkerholm 20170130:

- 1) När man väljer kommentaren "Ny klassning" skrivs automatiskt innevarande år ut, men det nya SDB man lagt till kan ju vara ett eller två år gammal. Är det året för ändringen i KLARA man vill ska stå eller året för ändring från leverantör?
Svar: Man vill kunna se när klassificeringen skrevs in i databasen. Det är viktigt för att kunna följa förändringar historiskt.

- 2) Önskemål om att ta bort rutan för intervall (ingående ämnen i blandningar) eftersom vi inte längre använder den. Jag tror Catarina för lista över önskade förändringar i granskningsverktyget?

Svar: Redan beställd, se ovan.

Javid Miakhel 20170130:

- 1) För att separera olika skyddsfraser eller riskfraser använder man några tecken: (, och -). För att kunna skriva H-frasen H360Fd- då ska man komma på något annat sätt eller ta bort (-) som avskiljare.

Svar: Frågan redan hanterad, se ovan.

- 2) I kitkomponenten väljer vi olika piktogram beroende på SDB och H-fraser. I fallet id-18876, Detergent Reagent, så genereras inte något piktogram av H320 och H402. Hur ska vi göra med piktogrammen?

Svar: Granskningsgruppen vill utöka antalet valbara faropiktogram för kitkomponenterna med en ny ruta. Man vill att den nya rutan ska generera texten "Faroangivelse finns, se säkerhetsdatablad." för att uppmärksamma användarna på faroangivelser som inte ger faropiktogram. Catarina kollar med NP hur möjligheterna att utöka antalet alternativ ser ut.

- 3) Frågan ställdes egentligen av Samuel och gällde datum för kit innehåll/kit content. Många, däribland jag, har löst problemet att ange dagens datum som man lägger in bladet.

Svar: Helt OK.

Kristina Oreslius 20170208

- 1) Nya skyddsangivelser på gång! Vissa är uppdaterade, en del raderade och en del nya. De nya skyddsangivelserna kommer att gälla från och med 1 februari 2018 men får börja tillämpas redan nu. Se mer info på www.kemi.se

Svar: De nya skyddsangivelserna måste läggas in i systemet, Cecilia uppdaterar systemet samt tabellen över skyddsangivelser på förstasidan. Finns även på engelska. Cecilia ser till att dokumentet från kemi också kommer med på förstasidan i KLARA.

§8 Övriga frågor

Jan Isaksson:

En person på lab vill ha svar på följande fråga och jag undrar vad mötet anser. Hon har en uppsättning metodbeskrivningar med tillhörande produkter i KLARA. Nu har hon kommit på att det lättaste sättet att söka och vara säker på att få rätt produkt är att använda KLARA-id i metodbeskrivningen. Hennes fråga gäller om det finns någon fallgrop i detta. Jag såg just då ingen fallgrop, rätt eller fel?

Svar: Det mest säkra sättet är att söka på det exakta namnet. Varken artikelnummer eller KLARA-id är helt säkert. KLARA-id är inte säkert med tanke på att KLARA-id ersätts löpande.

Javid Miakhel:

Säkerhetsdatablad för kitkomponenter, ska vi ladda upp det på två ställen nu? Det vill säga både där vi listar komponenterna och där vi laddar upp säkerhetsdatablad.

Svar: Säkerhetsdatablad för en enskild kitkomponent ska i första hand endast laddas upp bland kitkomponenterna. Dokumentet "Kit innehåll/Kit content" däremot ska laddas upp som vanligt längre ner i granskningsverktyget, på samma sätt som vi laddar upp andra SDB. Se fler förslag till uppdateringar av granskningsinstruktionen i separat bilaga.

§9 Nästa möte

Nästa möte blir 9-10 maj i Göteborg (Chalmers tekniska högskola)

Mötet därefter blir 12-13 september 2017 i Uppsala (Uppsala universitet)

Mötet därefter blir 5-6 december 2017 i Stockholm (Stockholms läns landsting).

Cecilia Sundelin 2017-02-08 och 2017-02-09

Hej!

Vi pratade i går om antikroppar, så har jag gjort när det gäller antikroppar hos oss. Inventeraren lägger ihop volymen av alla CD-ak från BD med Natriumazid och lägger in i systemet. Det är kopplat ett representativt säkerhetsdatablad för antikropparna och produkten har naturligtvis status "bedömd" (orange).

Med vänlig hälsning
Kristina Orselius
Kemikaliekoordinator
KLARA systemförvaltare

Miljö- och säkerhetsenheten, Rättsavdelningen

Postadress:
IFM/Kemi
Linköpings Universitet
58183 Linköping

Telefon: 013- 28 20 33
Besöksadress: B-huset, IFM, Campus Valla

Besök oss gärna på: www.liu.se/miljo

Denna produkt blir **KVAR** vid ersättning

Funktioner Spara Vä/Hö Töm Tidigare

Ursprung

Produkt [163755]

AQLIN

CD-antikropp, Becton Dickinson

CD-antibody, Becton Dickinson

CAS

EGnr

Reach-nr

Summaformel

sub sup

Synonymer

Sammansättning

Blandningar

Ingår ej i några sammansatta produkter.

Ingående ämnen

produkt	cas	Max andel	Intervall	Klassificering			
9352 Natriumazid	26628-22-8	0.1 %		Fara EUH032,H300,H310,H400,H410	*		
NGV ppm	NGV mg	TGV ppm	TGV mg	KTV ppm	KTV mg	NGVtot mg	NGVresp mg
	0.1				0.3		

Användning

Lab- och forskningskemikalie

CLP

Ej märkningplikt PBT/vPvB

Färoangivelser (H)

Skyddsangivelser (p)

Farosymboler

Brand Hälsa Miljö Stråln. Ej märkningplikt

Riskfraser

R22

Skyddsfraser

S23/S38/S60

Hälsoklass & Miljöklass

Xn Hälsoskadlig

Flampunkt

°C

Brandklass

Nej!

Hygieniska gränsvärden

Nej!

NGV_{ppm} NGV_{mg} TGV_{ppm} TGV_{mg} KTV_{ppm} KTV_{mg} Respödm NGV_{mg} Totalödm NGV_{mg}

Leverantörer

Artikelnummer

Visa lev. utan SDB..

Redigera lev och SDB..

BD Becton Dickinson

Lägg till art. nr.

Svenskt SDB SDB 20111219

English SDS SDB 20111207

Inventeringsenhet

Volym

Gasflaska

Aerosol

Redigera..

Enhetskommentar

Unit comment

Produktstatus

Bedömd

Visa lokala data och ändra status..

Produkttaggning

Redigera..

Transport

UN nr NONE

NONE

Kommentar

sve SDB gäller för alla CD-antikropp från Becton Dickinson

Snabbtext

SDB concerns for all CD-antibody from Becton Dickinson

Granskningsinstruktion uppdatering februari 2017 (diskussion granskarmöte 8/2)

1. Ny hantering av kitkomponenter (se bland annat Release Notes!). Se även eventuella andra uppdateringar i Release Notes. *Cecilia går igenom Release Notes för att se hur uppdateringarna påverkar granskningsinstruktionen.*
2. Hur ska vi hantera ett uppdaterat kit? Se fråga från Karin Sonesson om KLARA-id 115306.
Svar: Om vi granskar om ett kit, skriv in kitkomponenterna enligt det nya sättet. Radera gammal information som finns i det "gamla" fritextfältet, där vi tidigare angav kitkomponenter och dess innehåll. Om SDB finns för respektive kitkomponent, ladda upp intill kitkomponentens namn på det "nya" stället. Dessa SDB behöver inte laddas upp dubbelt. Dokumentet "Kit innehåll/Kit content" samt kitkomponenters SDB som finns i en och samma fil, laddas upp på samma sätt som tidigare. Källangivelse för klassificering av kit behöver ej längre anges. Cecilia uppdaterar granskningsinstruktionen.
3. Hur ska vi hantera frasen EUH001 (Explosivt i torrt tillstånd) i den nya kittabellen? Se KLARA-id 115306 som exempel, från Karin Sonesson. Karin föreslår att vi skriver in en kommentar om EUH001 för att slippa spara en del av den andra rutan.
Svar: I dagsläget finns det totalt åtta H-angivelser som inte ger faropiktogram. Granskningsgruppen föreslår att vi kollar med NP om de kan införa ytterligare ett alternativ i på raden med faropiktogram. Det nya alternativet ska i så fall ge texten "Faroangivelse finns, se säkerhetsdatablad". Catarina kollar med NP hur möjligheterna ser ut.
4. Det är viktigt att vi är noga med att ange de två standardkommentarerna om "Ny klassificering inlagd..." eftersom de påverkar riskbedömningarna i den nya riskbedömningsmodulen. *Cecilia förtydligar granskningsinstruktionen.*
Granskningsgruppen diskuterade också om huruvida indikationen bara skulle kunna gå till "gamla" riskbedömningar, dvs. de riskbedömningar som gjordes innan produktens klassificering uppdaterades. *Catarina kollar med NP.*
5. Hur ska vi hantera faroangivelserna EUH208 respektive EUH210 i kombination med att produkten är "Ej märkningspliktig"?
Svar: Faroangivelserna anges som vanligt i rutan för faroangivelser, klicka inte i "Ej märkningspliktig". För faroangivelse EUH208, skriv även in en kommentar. Kommentaren ska lyda exakt som i SDB, men med tillägg om vilket sensibiliserande ämne som avses.